

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**
професорсько-викладацького складу
22–23 квітня 2020 р.

Збірник наукових праць
професорсько-викладацького складу академії
за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році

Полтава 2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І., ректор академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О., проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, професор кафедри екології збалансованого природокористування та захисту довкілля, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Галич О. А., декан факультету економіки та менеджменту, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнесу, професор кафедри інформаційних систем та технологій, кандидат економічних наук, доцент.

Дорогань-Писаренко Л. О., декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, кандидат економічних наук, доцент.

Дудніков І. А., декан інженерно-технологічного факультету, професор кафедри галузеве машинобудування, кандидат технічних наук, доцент.

Кулинич С. М., декан факультету ветеринарної медицини, професор кафедри хірургії та акушерства, доктор ветеринарних наук, професор.

Маренич М. М., декан факультету агротехнологій та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Опара М. М., фахівець відділу з питань інтелектуальної власності, професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В. І.Сазанова, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Поліщук А. А., декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Чайка Т. О., начальник редакційно-видавничого відділу, кандидат економічних наук.

Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року). – Полтава : РВВ ПДАА, 2020. – 438с.

меччини. зб. наук. праць Хмельницького кооперативного торгівельно-економічного інституту : економічні науки. 2011. № 2. С. 187-201.

6. Пантелеймоненко А. Становлення та розвиток житлової кооперації у Великобританії. *Вісті*. 2012. № 9. С. 3-6.

7. Тарасюк В. М. Жилищно-строительные кооперативы как оптимальная модель обеспечения населения доступным жильем. *Недвижимость и инвестиции. Правовое регулирование*. 2009. № 2 (39). С. 36-39.

8. Что будет с ценами на жилье веб-сайт. URL: <https://kurs.com.ua/novost/167346-koronavirus-i-karantin-chto-budet-s-cenami-na-zhile/> (дата звернення: 25.03.2020).

МІСЦЕ ПРОГНОЗУВАННЯ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ

*Кононенко Ж.А.,
кандидат економічних наук, доцент
Грибовська Ю.М.,
кандидат економічних наук, доцент*

Прогнозування є важливою зв'язуючою ланкою між теорією і практикою у всіх областях життя суспільства. Макроекономічне середовище вивчає систему соціально-економічного прогнозування, або систему прогнозування соціально-економічної системи країни. Система прогнозування означає певну єдність методології, організації і розробки прогнозів, що забезпечує їх узгодженість, спадкоємність і безперервність.

Ефективне управління неможливе без якісного прогнозування основних тенденцій розвитку суспільства і виробництва. Прогнозування є найважливішим етапом в системі державного регулювання національною економікою. Взагалі під прогнозом розуміється емпіричне або науково обґрунтоване уявлення про можливі стани об'єкту прогнозування в майбутньому. Процес розробки прогнозів називається прогнозуванням.

Проектування прогнозуючої системи має на увазі виконання двох операцій: формування безлічі альтернатив проблемним питанням об'єкта прогнозування; порівняння і вибору цих альтернатив. Відповідно до системного підходу можна визначити декілька елементів (об'єктів), що впливають на функціонування і розвиток об'єкта дослідження. До основних з них відносяться:

- світова система, її стан, перспективи розвитку, основні характеристики, що впливають на системні складові країни;
- наявність і якість природних ресурсів і тваринного світу (природний потенціал);
- рівень освіти і здоров'я людей (людський потенціал);
- науково-технічний потенціал (штучна природа);
- стан сфери населеної людьми, навколишнього середовища (природне середовище);
- внутрішньополітичний і зовнішньополітичний устрій;
- релігійний чинник і т.д.

Для того, щоб визначити чинники, які необхідно враховувати при формуванні ефективної системи управління, відзначимо, що багато чинників виступають в даний час тільки як прогресивні тенденції і властиві в основному розвинутим країнам світу [1].

З початком прогнозного періоду включається апарат оперативного (поточного) аналізу і контролю за ходом виконання намічених заходів, і у разі потреби застосовуються методи і інструменти державного оперативного регулювання соціально-економічних процесів.

Прогнозування проводиться в усіх сферах соціального життя: промисловість, сільське господарство, будівництво, транспорт і зв'язок, торгівля і громадське харчування, охорона здоров'я, народна освіта, культура і мистецтво, наука і наукове обслуговування. Відзначимо, що в сферу матеріального виробництва включаються транспорт і зв'язок, обслуговуючий виробництво, а транспорт і зв'язок, обслуговуючий населення, входять в соціальну сферу.

Процес прогнозування полягає в обробці конкретним методом з використанням певного інструментарію наявної інформації (про стан об'єкту, що вивчається, закономірностях його зміни, що спостерігалися раніше, конкретних умовах його функціонування в даний момент) і перетворенні її в систему уявлень про майбутній стан або поведінку об'єкту. Базою для соціально-економічних прогнозів є пізнання конкретних чинників, що визначають розвиток соціально-економічних процесів, а також кількісної залежності між чинниками і показниками розвитку економіки.

Прогноз носить характер вірогідності, але оскільки він будується на основі аргументованих наукових уявлень про стан і розвиток об'єкту, то він має і достатньо достовірний характер. Можна сказати, що самі розробники прогнозу розцінюють його як очікуваний, вірогідний стан об'єкту в майбутньому. Значення прогнозів для управління соціально-економічними процесами важко переоцінити, з огляду на те, що всяке управлінське рішення по своїй природі є прогнозним [2].

На етапі прогнозування формується можлива мета розвитку як на загальнонаціональному, так і галузевому і регіональному рівнях управління. Прогнозуванням займаються державні підрозділи різного рівня: Національний банк країни, спеціалізовані комерційні фірми, приватні промислові, банківські, страхові і торгові корпорації. Прогнози на галузевому і регіональному рівнях враховують і результати прогнозних досліджень, що проводяться вищезазначеними приватними організаціями і корпораціями.

За останні 20 років проблеми прогнозування обговорювалися на 80 багатьох міжнародних конференціях і симпозиумах, і по цих проблемах було опубліковане тисячі робіт.

Таким чином, в умовах вдосконалення суспільства і розвитку інновацій прогнозування стає одним з вирішальних наукових чинників формування стратегії і тактики суспільного розвитку. Успішне застосування методів прогнозування висуває серйозні вимоги до побудови баз даних, а також до якості інформації, що міститься в них. На жаль, багато вітчизняних підприємств не можуть поки що скористатися новітніми технологіями обробки інформації саме через

призму багатьох чинників дії зовнішнього середовища. Тому зрозуміло, що виникають завдання проектування стратегічної бази даних, що потребує великих трудових і матеріальних витрат. Проте віддача та ефект від упровадження сучасних методів прогнозування досить велика.

Список використаних джерел

1. Балджи М. Д. Застосування сценарного підходу для проведення прогнозних досліджень на підприємствах. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2015. № 2 (46). С. 161-165.
2. Грабчук О. М. Структура організаційного забезпечення фінансового прогнозування розвитку економіки України. *Агросвіт*. 2012. № 20. С. 23-27.
3. Яренко А.В. Систематизація кількісних методів прогнозування кон'юнктури ринку в маркетингових дослідженнях. *Вісник КНУТД*. № 3(87), 2015. С. 11-18.

СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ ДЛЯ АНАЛІЗУ КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ КЛІЄНТІВ БАНКУ

*Кононенко Ж.А.,
кандидат економічних наук, доцент
Песцова-Світалка О.С.,
кандидат економічних наук, доцент*

Надання кредитів є найпоширенішою операцією банківських установ, оскільки саме ці операції приносять банкам основну частину доходу. Однак аналіз ситуації, що склалась у банківській сфері, свідчить, що більшість банків зазнає фінансового краху внаслідок надзвичайно ризикованої кредитної політики. Сюди входять такі показники, як завищена відсоткова ставка кредиту, недостатність інформації про діяльність позичальників, відсутність або ненадійність гарантій. У зв'язку з цим досить актуальним є вирішення проблеми вдосконалення аналізу кредитоспроможності позичальників. Не зважаючи на чималу кількість наукових робіт присвячених визначенню оцінки кредитоспроможності позичальників, обрана область дослідження залишається актуальною, оскільки статистичні показники щорічно оновлюються, відповідно питання потрібно досліджувати в динаміці.

Основним і найефективнішим методом мінімізації ризиків є якісна оцінка банком кредитоспроможності позичальників, тобто здатності клієнта своєчасно і в повному обсязі виконувати свої зобов'язання щодо погашення кредитів і нарахуваних за ними процентів. Основу такої оцінки становить розрахунок ряду показників, що відображають усі аспекти діяльності позичальника.

Кредитоспроможність позичальника – це його здатність повністю і вчасно розраховуватися за своїми фінансовими зобов'язаннями. Існує багато методик аналізу фінансового стану клієнта та його надійності з точки зору вчасного повернення боргу. Та все ж класичним підходом до оцінки кредитоспроможності позичальника вважається аналіз бухгалтерського балансу підприємства. Однак бухгалтерська звітність – не єдине джерело інформації для аналізу кредито-